

NEWSLETTER

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Editorial

Václav Klaus: Neúplných 100 let samostatného Československa a rizika současné éry

Otázka IVK: Byl Mnichov 1938 zradou spojenců, nebo debaklem masarykovské koncepce první republiky? (Jiří Weigl, Petr Nečas, Radovan Vích, Václav Junek, Cyril Svoboda, Jan Schneider, Jaroslav Vodička, Jan Kohout, Jiří Plachý, Aleš Valenta)

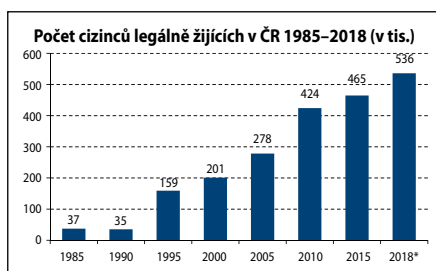
Ladislav Ják: Mohu se s těmi sirotky vyfotit?

Miroslav Ševčík obdržel výroční Cenu IVK

Zápis z XV. Rozmluv na Hanspaulce

ZÁŘIJOVÝ GRAF IVK

Češi xenofobové?

* Data pouze za Q1/2018

Pramen: ČSÚ 2018

Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 29
160 00 Praha 6

e-mail: office@institutvk.cz
www.institutvk.cz

IVK – Newsletter
Institutu Václava Klause
Registrace MK ČR E 11024

Periodicita: měsíčník
Datum vydání: 27. 9. 2018

Neúplných 100 let samostatného Československa a rizika současné éry*

Václav Klaus

Děkuji za pozvání do Trnavy, děkuji za pozvání na Trnavské právní dny, které se letos pořádají v roce stého výročí vzniku společného státu Čechů a Slováků. Chápu to jako dobrou příležitost přijet v této chvíli na Slovensko, a říci právě k tomuto tématu pár slov. Trochu se mu vyhýbáme, a když o něm mluvíme, tak málo analyticky. Zkusím toto téma pojmut trochu netradičně.

Jestli se nemýlím, u Vás v Trnavě jsem – přes opakovaná pozvání, která jsem od Vás v posledních letech dostával – ještě nikdy nemluvil. I proto si velmi vážím toho, že zde dnes mohu být, i když – abych se přiznal – nevím, jestli já patřím na „právní dny“. Nejsem právník, musíte mne brát jako laika, který se nějakou podivnou shodou okolností připlétl na Vaše odborné shromáždění.

Vznik Československa byl důsledkem využití příhodného historického okamžiku, na nějž oba naše národy dlouho čekaly.

Nejsem ani historik. Zajímá mne daleko více to, co se děje teď, ale vycházím ze svého hlubokého přesvědčení, že je to dnešní s minulostí daleko těsněji propojeno, než si většinou myslíme. Jsme daleko více determinováni svou minulostí, než jsme si ve své pýše ochotni přiznat. Dovolte mi učinit k tématu, které naznačuje název mého vystoupení „Neúplných 100 let samostatného Československa a rizika současné éry“, několik poznámek. Za Vaše pozvání opravdu děkuji. Nemluví na Slovensku příliš často.

I.

Začnu pohledem zpět. Před sto lety se na mapě světa objevilo do té doby neznámé slovo Československo, společný stát Čechů a Slováků. Jeho vznik byl důsledkem využití

příhodného historického okamžiku, na nějž oba naše národy dlouho čekaly. Byl zužitkováním příležitosti, kterou oběma našim národům nabídl konec první světové války a prohra – a tím i dočasně výrazné oslabení – Německa, našeho vždy problematického souseda, na straně jedné, a rozpad už dlouho jen na vlásku visícího mnohonárodního Rakouska-Uherska, na straně druhé.

Méně se bohužel hovoří o nesporném faktu, že tento stát nebyl dostatečně homogenní a že v sobě díky tomu skrýval nemalá latentní nebezpečí.

Tvůrci našeho státu – Masaryk, Beneš, Štefánik – intenzivně zahraničně politickou aktivitou prosadili, že byl tento nový stát mocnými tohoto světa příznivě přijat, že byl rychle uznán a že byl v podstatě hned od počátku respektován mezinárodní komunitou. Méně vlivně byl přijat našimi bezprostředními sousedy. O tom už bylo řečeno a napsáno mnoho a mnohé jistě bude řečeno a napsáno v následujících týdnech v souvislosti s jeho stoletým výročím. V tomto žánru já dnes své úvahy vést nebudu. Není tam co nového objevovat. ▶

EDITORIAL

Bývá již zvykem, že září je po jistém prázdninovém zklidnění, měsícem poměrně intenzivních aktivit. Nejnak tomu bylo i letos v IVK. Hned na počátku měsíce navštívil Václav Klaus u příležitosti zahájení školního roku Táborso a Sezimovo Ústí, kde se v den 70. výročí úmrtí druhého československého prezidenta Edvarda Beneše, poklonil jeho památce.

Konec září je však ve znamení i jiného kulatého výročí, nicméně rovněž spojeného s osobností prezidenta Beneše – 80 lety od Mnichovské dohody. Jelikož máme pocit, že v kontextu s monstrózními připomínkami srpnových událostí roku '68 jsou ty zářijové z roku '38 pojímány mnohem „komorněji“, neboli že je využíváno jakékoli příležitosti k tomu, aby bylo možné se strefit do Ruska skrze naše historické peripetie s ním, a kolem Německa se zatím chodí po špičkách, ▶

*) Vystoupení na Trnavských právních dnech, Trnavská univerzita, Trnava, 20. září 2018.

(Pokračování ze strany 1)

necháváme v aktuálním čísle Newsletteru autory uvažovat právě na téma Mnichova a snažíme se lehce provokativní otázkou ptát na něco trochu jiného.

Příspěvkem IVK k výročí Mnichova a diskuzi o Německu, ale i k diskuzi o naší současnosti, o Západu jako takovém a o Evropě je i v září vydaná kniha našeho kolegy Dr. Aleše Valenty *Německo: mýtus a realita*, kterou jsme úspěšně představili v polovině měsíce. Přednášku Aleše Valenty, kterou při této příležitosti pronesl, si můžete přečíst na webu IVK a připravujeme její publikaci také v papírově podobě v říjnovém Newsletteru Plus.

V září jsme se věnovali opět i tématu migrace. Tentokrát z trochu jiného úhlu, zaměřili jsme se na úskalí legální pracovní migrace do ČR. Jistým popudem k patnáctým *Rozmlouvám na Hanspaulce* na toto téma, o nichž si můžete přečíst v závěru čísla, byla data, která prezentuje říjnový graf IVK.

První školní měsíc byl také opět příležitostí k udělení výroční *Ceny IVK*, kterou letos obdržel český ekonom, vysokoškolský pedagog a známý propagátor volného trhu a svobodné společnosti docent Miroslav Ševčík, kterému tímto ještě jednou gratulujeme.

Pomyslným překlenutím do dalšího měsíce k letošnímu nejvýznamnějšímu osmičkovému výročí, ke stoletému výročí republiky, je pak projev Václava Klause pronesený na univerzitě ve slovenské Trnavě, který toto číslo Newsletteru uvozuje.

Filip Šebesta

(Pokračování ze strany 1)

Méně se bohužel hovoří o nesporném faktu, že tento stát nebyl dostatečně homogenní a že v sobě díky tomu skrýval nemalá latentní nebezpečí. Měl také své kritiky doma i v zahraničí. A měl i své evidentní slabiny. Byl od samotného počátku oslabován problematičností a umělostí zcela

novátorsky vzniklé entity Českoslováků, v minulosti neexistujícího národa, a byl ohrožován dvěma velkými menšinami – německou a maďarskou. Tento handicap se nám nepodařilo odstranit.

Není důvod, abychom si původní Československo idealizovali, ale stejně tak není žádný důvod k tomu, aby se někteří naši spoluobčané ještě dnes chovali tak, jako kdyby stále existovalo a jako kdyby byl jeho konec před 25 lety neprozřetelnou chybou.

Neměli bychom zapomínat ani na to, že jeho existence byla už po prvních dvaceti letech na šest let přerušena. Není důvod to zamlčovat. Už tehdy se problematičnost Československa projevila velmi zřetelně. Stále se přistihují, že na otázku, kde jsem se narodil, bezmyšlenkovitě odpovídám, že v Československu, což není pravda. Narodil jsem se v Protektorátu Böhmen und Mähren. Netrivializujme si to.

Současně ale není důvod, abychom tehdejšího vzniku Československa litovali, abychom založení společného státu považovali za nepromyšlenou chybu. I takové hlasy slyšíme. Řekněme proto dnes, po sto letech, zcela jasně a důrazně, že by ani Česká republika, ani Slovensko nebyly bez Československa dnes tam, kde jsou. To je moje výchozí teze, která bohužel není ani v jedné z obou našich zemí v dnešní době samozřejmá. Ještě jsem ji v letošním roce od nikoho takto silně neslyšel.

Nejde jen o naše domácí zpochybnující hlasy. Ozývají se i v našem sousedství. Přejme si, ať Němci, Rakušané a Maďaři, tedy občané zemí, které tehdy 1. světovou válku nevyhrály, nedávají tak velký prostor těm skupinám svých spoluobčanů, kteří na tuto strunu stále ještě hrají.

Náš původní stát od 1. ledna 1993 neexistuje. Nezapírám, že jsem na první česko-slovenské jednání v Brně, v červnu 1992, jel s představou, že se se slovenskou reprezentací nějak domluvíme. To by se na Slovensku mělo vědět, tvrzení opačná jsou záměrnou nepravdou. Hned první jednání však ukázalo, že je rozdělení státu nezbytné. Pochopil jsem, že musím přijmout,

že Slovensko chce být samostatným státem. Trvám na tom, že Slovensko, nikoli jen skupina politiků, kteří tehdy vyhráli volby. Toto mé poznání předurčilo celé další jednání ve zbytku roku 1992.

Rozdělení společného státu jsme zvládli mimořádně pokojně, přátelsky, kooperativně, bez jakéhokoli násilí, bez jakýchkoli střetů. Jsme za to chváleni po celém světě.

Rozdělení společného státu jsme zvládli mimořádně pokojně, přátelsky, kooperativně, bez jakéhokoli násilí, bez jakýchkoli střetů. Jsme za to chváleni po celém světě. Věřím, že si to nepokazíme.

II.

V současnosti jsou Česká republika a Slovensko samostatnými státy (pokud se v dnešní Evropské unii dá o samostatnosti vůbec ještě mluvit). Jsou to státy vzájemně velmi přátelské. Jsou to státy velmi blízké. I mezilidské vztahy se rozpadem Československa spíše zlepšily, určitě ne zhoršily. Ukázalo se, že je lepší, když každý hospodaří za své, a když každý rozhoduje sám za sebe.

Oběma našim státům rozdělení Československa prospělo, což se však mohlo prokázat až v delší časové perspektivě. Dnes už tuto perspektivu máme. Potvrdilo se to, co ekonomové, opravdoví ekonomové, dávno věděli – že pro intenzivní ekonomické vztahy není společný stát nezbytný. Dokonce není nezbytná ani společná měna. Potvrdilo se, že stačí celní unie a zóna volného obchodu. Pravdou není ani to, že je větší stát vždy a v jakékoli situaci lepší entitou než stát menší. Větší stupeň homogenity je více než pouhá velikost. Měli by to přiznat i zprutilí čechoslovakisté.

Mimořádně pozitivním způsobem jsme zvládli velmi riskantní, protože zcela bezprecedentní transformaci centrálně plánovanou, plně postátněnou ekonomiky v ekonomiku tržní, založenou na soukromém ▶

Václav Klaus se při své zájmové návštěvě Táborstva v Sezimově Ústí poklonil památce jednoho ze zakladatelů státu prezidenta Dr. Edvarda Beneše u příležitosti 70. výročí jeho úmrtí. (3. 9. 2018)

vlastnictví. Stejně tak i krátkodobě velmi kruté následky bezprecedentní ztráty východních trhů. To se nedá popřít. Základní transformační kroky jsme udělali ještě před rozdělením, tedy společně, na stejných principech. I na to už leckdo zapomíná.

Úspěch transformace nevidí jen ti, kteří mají zavřené oči, protože si je záměrně zavírají, a protože se nechtějí pozorně a bez předsudků dívat kolem sebe. Nevidí je také ti, kteří radikální transformaci nikdy nechtěli, nebo kteří ji zmeškali a nestihli se na ní podílet. To by akademické komunity dělat neměly.

Jsmo sice státy samostatnými – a to byl skutečný záměr rozdělení Československa – ale nedá se říci, že jsme státy suverénními. Dnešní post-Maastrichtské a post-Lisabonské uspořádání Evropské unie suverenitu jednotlivých členských zemí programově a zcela cíleně vylučuje. Dnešní evropské uspořádání je novou verzí nám dobře známého modelu „omezené“ suverenity. Tentokrát – na rozdíl od roku 1968 – to byla naše vlastní volba.

Obě naše země si členství v Evropské unii zvolily dobrovolně, i když ne všichni jsme před 14 lety pro vstup do EU v referendu hlasovali (nemohu nezmínit, že na Slovensku hlasovalo pro vstup do EU daleko větší procento respondentů než v České republice), ale faktickou ztrátou suverenity, která je s členstvím v dnešním modelu evropské integrace spojena, si mnozí z našich spoluobčanů stále ještě nechtějí připustit. Je to od nich postoj krátkozraký a nepozorný a určitě se nám v budoucnu vymstí.

Na přínos našeho členství v EU je třeba se dívat bez růžových brýlí. Jsou jistě věci pozitivní, stejně jako věci negativní. To nelze popřít. Důležitá je jejich proporce a celkový čistý efekt. Já čistý efekt jako pozitivní nevidím, i když k tomu nemáme žádná tvrdá data. Nejsme schopni aplikovat princip *ce teris paribus*. V dnešní Evropské unii nás ohrožuje mnoho věcí. Určitě mezi ty vážné a významné nepatří případný budoucí pokles objemu evropských dotací, neboť ty náš život ovlivňují velmi málo a většinou v negativním směru. Ohrožuje nás postupná přeměna procesu evropské integrace v proces unifikační. Právě tato nedoceňovaná transformace jednoho integračního modelu v druhý je základní charakteristikou celého posledního čtvrtstoletí evropského vývoje. Mám obavu, že tento fenomén právníká obec nereflektuje dostatečně silně.

Evropský projekt se v posledním čtvrtstoletí z internacionálního přeměnil v transnacionální. Dnes už dávno nejde o pouhou spolupráci zemí, ale o maximální oslabování a potlačování původní výchozí entity tradičního evropského uspořádání – národního nebo kolem dominantního národa organizovaného státu.

Tato přeměna má dva významné důsledky. Pro mne zcela nepřijatelné. Vede

k naprosto neúnosné (a nedemokratické), stále narůstající míře centralizace rozhodování všeho druhu (do Bruselu a všech dalších evropských orgánů) a vede k nesmírnému oslabování pozice a role zejména malých států. Posilována je naopak evropská byrokracie, tato novodobá, dnešním režimem „vyvolená“ (nikoli občany zvolená) nomenklatura, na úkor občana, který je od centra moci v prostoru celé Evropy vzdálen strašně daleko. Posíleny jsou tím velké evropské státy, které díky své politické a ekonomické síle i přes zdánlivě neutralistické *acquis communautaire* získaly v Evropě zcela dominantní postavení. Po celé čtvrt století jsem osobně prožíval evropská jednání na nejvyšší úrovni a vím, o čem mluvím.

Díky vítězství liberální demokracie, politické korektnosti a multikulturalismu zahájila Evropská unie jeden ze svých nejspornějších projektů, kterým je projekt masové migrace.

Jak jsem řekl, jsem svědkem toho, že tento kvalitativní posun podstaty evropského integračního procesu právníká akademická obec dostatečně jasně neanalyzuje a netematizuje. Jsou v ní samozřejmě jednotlivci, kteří to cítí a vidí, ale dominantním (a navíc politicky korektním a proto oceňovaným) postojem je nezpochybnované přijímání radikálně se proměňujícího evropského práva a sebevědomé pohybování se v jeho rámci. Respekt k právu – zejména od právníka – je věc jistě správná a bohubíhá, ale nemůže být nadřazena politickým a ideovým postojům. Ty mají také svou legitimitu, ne menší než zákony. Velmi mě trápí technokratické uvažování a prázdně právníký postoj, které nesmíme přijmout jako náhražku základních demokratických procesů.

Před třemi měsíci jsme v našem institutu sepsali a publikovali manifest s názvem „Obrana demokracie před liberální demokracií“ Dnešní systém liberální demokracie, který ovládl svět Západu, považujeme za něco úplně jiného než za demokracii a než za opravdu liberální společenské uspořádání. V mnoha ohledech jde o jejich protiklad.

Jakkoli všichni dobře známe slova „liberální“ a „demokracie“, jejich spojení není standardním pojmem politické a sociální vědy. Je to protimluv, stejně jako blahé paměti koncept tzv. lidové demokracie. Liberální demokracie vyzdvihuje menšiny a většině se vysmívá. Zatímco demokracie je systémem, kde vláda vzniká a opírá se o zvolenou většinu, liberální demokracie prosazuje vládu menšin (které celek společnosti nerespektují). Základní stavební kameny demokracie – lid (*demos*), vůle většiny a národní stát – jsou pro liberální demokracii zásadními nepřáteli. To vede k tomu, že

se ve světě liberální demokracie standardní demokratické procedury – jako volby – stávají pouhými formalitami. Učebnicovým prototypem modelu liberální demokracie je sám konstrukt Evropské unie.

Díky vítězství liberální demokracie, politické korektnosti a multikulturalismu zahájila Evropská unie jeden ze svých nejspornějších projektů, kterým je projekt masové migrace. Pro někoho to může být překvapivý výrok, ale já dnešní masovou migraci za projekt považuji. To, co se dnes v Evropě děje, není výsledkem spontánních procesů. Ani v Evropě, ani ve zbytku světa.

Projekt masové migrace je ve svém záměru v podstatě projektem protinárodním. Definitivní vítězství tohoto projektu, které je nedaleko, by takové události jako je stoleté výročí našeho prvního novodobého státu ne snad výslovně zakazovalo, ale snážílo by se je totálně bagatelizovat a anulovat jejich význam. Dojde-li ke schválení projektu Dublin IV, neboli k odebrání rozhodování o azylovém řízení z jednotlivých členských států, už nám toho z našeho národního státu moc nezbyde.

III.

V nadpisu jsem slíbil promluvit i o rizicích, které současnost budoucnosti připravuje. Už jsem o těchto rizicích leccos naznačil. Pesimistický závěr mého posledního odstavce debatu o budoucnosti značně zužuje. Smysluplnou budoucnost totiž můžeme mít jen tehdy, podaří-li se dnešní tendence v EU zastavit a obrátit opačným směrem, nebo podaří-li se nám EU opustit. Víím, že to ani v jedné z našich zemí není na pořadu dne, ale měli bychom o všech variantách vážně hovořit.

Post-demokratický, post-politický, post-národní, post-západní, pro-multikulturní, pro-migrační svět není a nemůže být naším cílem. Pro takový svět naši předkové před 100 lety Československo nezakládali. Nesmířujeme se s tím, co se dnes děje. Musíme přestat být objekty dějin, musíme se pokusit stát se znovu jejich subjekty. Jen tak bude mít smysl o nějaké naší budoucnosti vůbec hovořit.

20. 9. 2018

1) Chtěl bych upozornit na originální knihu „Německo: mýtus a realita“, Institut Václava Klause a nakladatelství Mladá fronta, Praha, 2018, jejímž autorem je jeden z kolegů IVK, Aleš Valenta. Byla uvedena na trh v polovině září.

2) O tom více v mém článku „Pražské jaro a jeho širší kontext“, Mladá fronta Dnes, 18. srpna 2018. Jeho kratší verzí byl projev v dolnorakouském městě Weitra, „Prager Frühling im Kontext der sechziger Jahre“, 5. srpna 2018 <https://www.klaus.cz/clanky/4298>

3) Stále ještě je relevantní má kniha „Evropská integrace bez iluzí“, Knižní klub, Praha, 2011.

4) Newsletter Plus, Institut Václava Klause, Praha, červen 2018, Přetisknuto v týdeníku Echo, č. 25, 21. června 2018

5) Klaus, V., Weigl, J., „Stěhování národů s. r. o.“, Olympia, Praha 2015. Kniha byla vydána v osmi evropských jazycích. ■

OTÁZKA IVK

Byl Mnichov 1938 zradou spojenců, nebo debaklem masarykovské koncepce první republiky?

Mnichovská dohoda, od níž letos v září uplynulo osmdesát let, je považována za jedno z největších národních traumat naší moderní historie. Zrada spojenců a selhání prezidenta Beneše – to jsou slova, která se u nás v souvislosti s Mnichovem neustále opakují. Nás zajímá obecnější otázka než spor o to, zda jsme se měli a mohli bránit. Je Mnichov 1938 symbolem zrady spojenců a selhání našeho tehdejšího politického vedení, nebo výrazem debaklu celé koncepce První československé republiky a z ní plynoucích jejích zásadních existenčních problémů, které si dodnes nechceme přiznat? Nezakrývá nám Hitler, nacismus a zrada spojenců objektivnější pohled na náš meziválečný stát? A je moudré opřít svou bezpečnost výhradně o víru ve věrnost spojenců?

Jiří Weigl
výkonný ředitel IVK

Velké Británii a Francii poučení historií vyčítáme, že se nesnažily zastavit Hitlera včas a raději v Mnichově obětovaly malého věrného spojence. Osoba Hitlera a jeho šílená politika, jež v roce 1938 nebyla ještě zcela zřetelná, nám ale zastíňuje objektivní problém masarykovského Československa, který si neradi přiznáváme. Naše první republika vznikla na velmi vratkých základech jako národnostně pestrý stát, který měl velmi špatné vztahy se všemi svými sousedy a kde Němci, tvořící třetinu obyvatel českých zemí, odmítali přijmout pozici menšiny v republice budované jako národní stát uměle vytvořeného československého národa. Masaryk sice při prosazení našeho nového státu geniálně trefil uzoučké okénko historie vytvořené porážkou Německa a Rakousko-Uherska v první světové válce a momentálními zájmy vítězných velmocí, ale neměl žádný životaschopný projekt na řešení domácí německé otázky a přiznejme si, že se o to ani nesnažil. Bylo jasné, že stát, který vznikl proti vůli sousední německé velmoci i domácích českých Němců bude mít ohromné problémy, jakmile se Německo vzpamatuje z válečné porážky a obnoví svou velmocenskou pozici.

To se také stalo. Že to byl Hitler, kdo československou otázku vyřešil „so oder so“, jak říkával, byla shoda okolností. Československo by však čelilo existenční krizi v každém případě, i kdyby v čele Německa stál konvenčnější politik než nacistický vůdce. A bylo by to řešení v každém případě v náš neprospěch a natrvalo. Pouze šílená Hitlerova politika a fatální porážka Němců ve světové válce umožnily prezidentu Benešovi po válce stát obnovit v původních hranicích a odsunem drasticky rozetnout

fatální česko-německý problém. Beneš s vratkou Masarykovou republikou těžko mohl něco dělat zásadně jinak. Strach z Německa a nezajem Západu ho nakonec přivedl ke Stalinovi. Tomu na střední Evropě záleželo víc než dost. Ale to je už další kapitola.

Poučení z této smutné historie je jedno – velmoci nemají přátele, ale pouze své zájmy. Je dobré to vědět, počítat s tím a nežít v iluzi, že někdo jiný než my sami, může zajistit naši budoucnost.

Petr Nečas
bývalý premiér ČR

Racionální hodnocení se znalostí toho, jak to dopadlo, musí vést k tomu, že ani jedno nebo spíše od každého trochu. Mluvíme zde o klíčovém bodě našich moderních dějin. Jen vznik samostatné republiky je významem a vahou srovnatelný s Mnichovem. Vše, co se odehrálo v našich moderních dějinách po Mnichovu, jím bylo silně ovlivněno či dokonce determinováno.

První mýtus je zrada spojenců. Velká Británie s námi však žádnou spojeneckou smlouvu neměla. U hrdého Albionu tak šlo spíše o krátkozrakost než o zradu. I tak bude řada vojenských historiků říkat, že Británie k úspěšné válce s Německem ty dva roky ještě potřebovala. U sladké Francie zase rádi zapomínáme na článek 86 mírové smlouvy z Versailles, kde si vítězné dohodové mocnosti, tedy Francie, Velká Británie a Itálie, vyhradovaly na Česko-Slovensku (ano, takto je náš stát psán v anglickém a francouzském originálu smlouvy) právo kdykoliv v budoucnosti zakročit na ochranu menšin u nás. Francie však selhala, obětováním Československa nic nezískala. Ve svém defétismu přišla nejen o československého a později i polského

spojence (tzv. podivná válka se svým charakterem od Mnichova zase příliš neliší), ale nakonec hanebně i o svou samostatnost, kterou mohla hájit dál jen ze zámořských teritorií.

1. republika nedostala dost času. Světová hospodářská krize, nástup Hitlera, rozšíření vlivu autoritativních režimů v našem okolí, komunistická totalita jen pár set kilometrů od naší východní hranice. To se nedalo dlouhodobě ustát. Ale vytvořila z Čechů a Slováků dva moderní národy a odkaz, ke kterému je možné se hlásit.

Dnes, se znalostí následků Mnichova už víme. Bránit jsme se měli. Zradili jsme především sami sebe. A pak znovu a opakovaně: 1938 (2. republika s hanobením demokracie, protizidovskými opatřeními, vytvářením autoritativního režimu), 1946 (volební vítězství komunistů), 1948 (nastolení totality zdánlivě ústavní cestou, selhání demokratických politiků, minimální odpor proti nástupu komunistů k moci), 1969 (definitivní potlačení pražského jara vlastními politiky, armádou a policií).

Radovan Vích
poslanec SPD

Mnichov 1938 byl jasnou zradou tehdejších spojenců a Beneš se touto skutečností stal tragickou postavou naší historie. Jeho slepá víra ve spojence, zejména Francii, byla jeho životní prohrou. Je však potřeba na Beneše pohlížet jako na prezidenta, který se tehdy mohl rozhodnout špatně anebo ještě hůře.

Hrozba nebyla pouze z hitlerovského Německa, ale i z Mussoliniho fašistické Itálie. Byl to první krok k rozbití První československé republiky Hitlerem za vydatné podpory tehdejších evropských mocností, které slepě doufaly, že zabrání válce v Ev-

ropě. Pokud by mobilizace národa byla následně překlomena do válečného konfliktu, neměli jsme pevnou a spojeneckou vazbu a utrpěli bychom bezpochyby těžké ztráty nejen na životech, ale i na národním hospodářství. Byl by to vojenský debakl, ale hrdoť národa by byla zásadním způsobem posílena. On si vybral druhou možnost a to byl odchod do zahraničí a vznik exilové vlády.

Je to však zásadní poučení i do dnešních dnů, kdy naše tradiční liberální politické strany a hnutí vyjadřují bezbřehou aktivní podporu západních a transatlantických vazeb a nutnosti plnění spojeneckých závazků. To je na jednu stranu pravda, ale také bychom měli mít schopnosti bránit se v první řadě sami, což už taková pravda není. Oni by nám měli přijít pomoci, ale právě to MĚLI ...

Václav Junek
historik a spisovatel

Floskule o *zradě z Mnichova* představovala jednak sebezáchovný argument (anebo politický imperativ) pro všechny politické režimy, co jich v Čechách vládlo od sklonku roku 1938, jednak univerzální a pohodlnou všénárodní omluvu, protože *nás ti zlí zvenku zase jednou podvedli*. Konečně i básník zaplakal pro *zradu sladké Francie a hrdého Albionu*. Realita však byla, je a provždy bude docela jiná.

Protože legální československá vláda řádně přijala godesberské požadavky, respektive zásadní franko-britské memorandum již 21. září, v Mnichově nešlo o to, *jestli se Hitlerovi vyhová, nýbrž výhradně o arbitráž jak se to provede*. Žádné jiné řešení ostatně nebylo navíc možné - Západ přípravu na jakoukoli vážně míněnou válku s Německem promeškal a časový zisk životně potřeboval. A to i za cenu ztráty čl. potenciálu. Politického, výrobního a zejména vojenského. K čemuž dodejme už jen nezvratná fakta, že strategická a vojenská situace země byla katastrofální a prostá vší reálné naděje, že ČSR neměla žádnou relevantní dohodu s Velkou Británií, a také že se Francie nebude za Maginotovou linií angažovat. To věděl Dr. Beneš s určitostí a prokazatelně nejpозději už v březnu 1938.

Jedovatá sazenice Mnichova ovšem počala klíčit již 28. října 1918, kdy TGM, Beneš a spol. svévolně doničili c. a k. monarchii jako v té době jedinou uchopitelnou záruku české národní existence. Takže bylo jen otázkou času, kdy se kdo Čech a Moravy zmocní – například prostřednictvím tzv. Mnichova.

Zásadní potíž tohoto neblahého historického dědictví však tkví v tom, že *mnichovským šokem* v genech trpíme tak či onak všichni a k tomu dodnes. Protože co jiného je permanentní česká nechť k přímé akci a nahrazování pravdy o sobě zpravidla jalovými výmluvami na mnohem mocnější a nepřekonatelné tlaky zvenku?

Cyril Svoboda
bývalý ministr
zahraničí

„Mnichovská smlouva“ je logickým důsledkem nedomyšleného mírového uspořádání Evropy po první světové válce. Označení Německa za viníka světové války, se všemi důsledky, bylo z hlediska práva v pořádku. Politicky ale bylo chybné – vedlo k nástupu nacismu.

Britská a francouzská politická reprezentace, zaskočena vývojem, nebyla na konflikt s Hitlerem připravena. Ztratila aktivní roli, dostala se do vleku událostí. Chovala se přizemně, uboze, pragmaticky, jen oddálit válku, za jakoukoliv cenu. Arthur Neville Chamberlain i Édouard Daladier se zachovali jako všichni předsedové vlád před nimi i po nich, kteří staví své národní zájmy nad závazky, které pro ně vyplývají z mezinárodních smluv.

Až zkušenost z druhé světové války poučila Evropu, že viníky válek jsou jednotlivci, ne národy. Za hrůzy minulého století nesou odpovědnost nacisté, fašisté, komunisti, ne Němci, Češi, Rusové, Italové nebo jiné národy.

Jan Schneider
bezpečnostní analytik

80. výročí mnichovské smlouvy nabízí příležitost formulovat mnoho dobrých, „politicky nekorektních“ širokospektrálních otázek. Abychom překonali období, kdy stále někdo něco tvrdil, aniž by bylo jasno, na co (zdali vůbec) byl tázan – což je jedním z definičních znaků demagogie (resp. „hybridní války“).

Mezi takové otázky patří, zda by jiné politické uspořádání tehdejší ČSR, resp. celé střední Evropy, mohlo pozitivně ovlivnit meziválečný vývoj v Německu? Byla za dané mezinárodně-politické situace možná jiná, účinnější čs. zahraniční politika? O koho jiného mohla ČSR opřít svou bezpečnost, když v době Mnichova platila německo-polská smlouva (1934), která zčásti pohřbila tu versailleskou?

Soudím, že tehdejší čs. zahraniční politika byla za těchto omezení jedinou možnou (její kritici jsou totiž skoupi na alternativy). Realizace smluvních závazků SSSR byla účinně blokována Polskem, Francie byla slabá a Velká Británie rozehrávala své tradiční kontinentální hry. Americký kapitál pomohl vyzbrojit Německo, které výměnou za suroviny poskytovalo SSSR technologie (což se ovšem ve výsledku ukázalo být rozhodující).

Spojení fanatismu, vzešlého z ponížení, s chamtivostí, slabostí a neodpovědností pak vytvořilo ďábelskou dynamiku, které by se neubráníl ani stát v lepší kondici, než tehdejší ČSR.

Jaroslav Vodička
předseda Českého svazu
bojovníků za svobodu

Navzdory výkladům některých historiků a snahám politiků očistovat minulost, navzdory lesklým přelepům starých událostí, nese náš národ Mnichovskou dohodu jako zradu, jako nezhojenou bolest, nebo vkořeněnou lítost nad proradným činem spojenců. Zradě nelze ulevit polehčujícími okolnostmi, neboť smysl každé smlouvy ocitl by se pak na vodě už v okamžiku jejího vzniku a hodnoty přátelství nepřekročily by váhu pířka.

Orientace mladého Československého státu na Francii a víra v Anglii byla pro Masaryka a Beneše volbou určité jistoty a naplňovala je důvěrou k těmto evropským velmocím téměř bez pochybností. Čerstvě zrozená svoboda vyžadovala oporu zvenku. Podsouvat Benešovi zbabělost a vinit ho ze slabosti, že podlehl neurvalosti nacistického agresora, aniž by zavelel armádě k obraně, je pokřiveným hodnocením tehdejší situace. Boj by to byl zvláště hazardní a předem ztracený, čas vzdorování bez ozbrojené zahraniční pomoci posunul by jen den krvavého zúčtování. Nepřítele bychom za cenu nedozírných obětí pouze pozdrželi, ale neodrazili. Místo za hrdiny, platili bychom při hledání spoluviníků za ty, co k rozdmýchání války přispěli nerespektováním Mnichovského diktátu. Nebylo jiné cesty v tehdejší kruté chvíli, než svést ramena.

Bezpečnost země, tak malé a v soustrojí Evropy nepřilíš významné, jakou je Česká republika, musí být podepřena spolenectvím s jinými státy. Výhradně se však spoletnout jen na tuto možnost a vyloučit jakýkoliv otrěs smlouvy o vojenské pomoci a přátelství v okamžiku ostré zkoušky, lze chápat jako důkaz naší nepoučitelnosti. Silou obdařená, vlastní moderní armáda je nutností, a její význam roste souběžně se všemi riziky, dnes přítomnými kolem nás. ▶

Jan Kohout
bývalý ministr zahraničí

Mnichov 1938 byl vyústěním mnoha příčin, mezi nimiž tzv. zrada západních mocností – Anglie a Francie – hrála jednu z klíčových rolí. Zrada je především kategorií etickou, v případě Mnichova se silným emocionálním nábojem, vzhledem i k tomu, co následovalo. Západní mocnosti však nikdy autentický a strategický zájem o střední Evropu nejevily a potichu respektovaly dominanci Německa v tomto prostoru. Na tomto přístupu, hluboce zakořeněném v hlavách britských i francouzských elit, se bohužel nic nezměnilo ani dnes. Proněmecké až pronacistické postoje britské šlechty před 2. světovou válkou jsou dostatečně známy a bohužel něco z nich, alespoň v pohledu na předválečné Československo přezívá dodnes, byť pod nánosem mnoha slov o spojenectví.

Zda mohlo Československo přežít v podobě, v které vzniklo, odpověděla historie sama. Dnešní Česko má rozlohu území prvních českých králů. Právo národu na sebeurčení, vyhlášené USA, vedlo k rozbití tisícileté monarchie, nacionalismu a mnoha konfliktům a historickým křivdám. Nepolemizují s touto koncepcí, ale nově vzniklým státům nebyly poskytnuty žádné skutečné bezpečnostní garance. Paradoxní je, že dnešní tzv. liberálně demokratické režimy EU, tento koncept označují za protizákonný a násilně potlačují v západní části Evropy, viz Katalánsko, ale rádi rozvíjejí a politicky i finančně podporují na východě kontinentu. Dnes se zdá, že spojenecké závazky

v rámci NATO jsou dostatečné, ale zatím žádnou skutečnou zkoušku neprošly. Kdo je připraven, není zaskočen, proto pečlivě analyzujeme zájmy našich dnešních spojenců, a to bez iluzí a bez ideobalastu evropského newspeaku.

Jiří Plachý
historik VHU

Otázka, zda byl Mnichov selháním celé došavadní koncepce čs. státu, nebo „jen“ utilitární zradou našich tehdejších spojenců, není nová. Již během tzv. Druhé republiky se z krajní pravice politického spektra ozývaly hlasy odsuzující pojetí, které našemu státu vtiskl jeho zakladatelé.

Alternativy takového vývoje však nejsou příliš povzbudivé. Měli jsme se po roce 1918 přimknout k poraženému, hospodářsky rozvrácenému a politicky nestabilnímu Německu? Rakousku? Fašistické Itálii? Měli jsme se stát další z řady operetních diktatur, o něž nebyla v meziválečné Evropě nouze? A jak by u nás vypadala vláda „silné ruky“? Jak dlouho by českého diktátora trpěly národnostní menšiny? Byl by to argument pro jejich setrvání v republice? Sotva. A měli jsme po roce 1933 nadbíhat Hitlerovi? Bylo by nás to ušetřilo před nějakým jiným Mnichovem? Domnívám se, že nikoliv. Od roku 1934 se o takovou politiku vytrvale pokoušela autoritativní vláda tehdejšího Polska. Na osud Poláků po 1. září 1939 to nemělo sebemenší vliv.

Meziválečné Československo nebylo rozhodně dokonalé. Je však historickým obdobím, na které můžeme být, na rozdíl

od řady jiných evropských států a bez ohledu na dnešní snahy o relativizaci našich dějin, z mnoha důvodů právem hrdí.

Aleš Valenta
Institut Václava Klause

Stará sudetoněmecká teze ohledně Československa zněla: tento stát byl *eine Fehlkonstruktion*, tedy vadně založená konstrukce. Z toho implicitně vyplývalo, že dříve či později musí nastat jeho rozpad. Při vši oprávněné kritice způsobu, jakým byl první československý stát založen, bychom měli mít tento postoj jeho nepřátel stále na zřeteli.

Především však musí otázce, na jakých základech byl tento stát založen, předcházet otázka, zda bylo Rakousko-Uhersko po čtyřech letech války a vysloveně nepřátelské politiky vůči svým slovanským národům ještě životaschopné, byť v radikálně reformované podobě. Jsem přesvědčen o tom, že nikoli. A že i kdyby si velmocí na mírové konferenci vynutily jeho obnovu, tento „stát“ by několik měsíců, nanejvýš let bídně živořil, než by se v křečích a chaosu pod tlakem neshod mezi jeho národy rozpadl.

Katastrofální německá politika, ale také těžké omyly versailleského míru a nesmírně komplikovaná geopolitická situace střední a východní Evropy, to jsou hlavní příčiny rozpadu meziválečného evropského systému a zničení Československa mnichovskou dohodou. Tento stát by nepřežil ani v případě, že by vznikl bez Slovenska, a tudíž bez maďarské menšiny. Jeho hrobařem se stali Němci, žijící v Sudetech, kterých se český stát naprosto nemohl vzdát. ■

Mohu se s těmi sirotky vyfotit? Kamery sem! Moment, ještě se upravím...můžete!

Co to má zase znamenat, ten pseudoproblém s nějakými padesáti arabskými sirotky?? Ponechávám stranou, že nikdo nemůže zjistit, kolik jim je či zda to jsou opravdu sirotci, ale hlavně jde o čisté předvádění se. Jedna paní poslankyně a pár dalších krasoduchů si chce zapózovat v roli lidumilů a současně přidělat psí hlavu všem, kdo jejich divadlo označí za pokrytectví a za špičku boty nenápadně strčenou mezi dveře, aby jimi pak k nám mohl vstoupit kdokoli. Podívejme se na věc racionálně. Na světě podle odhadu různých organizací strádá asi půl miliardy sirotků. Pět set milionů. V bídě, v místech postižených hladomorem, neúrodou, povodněmi, nemocemi, válkami, diktaturami. Půl miliardy. Co my s tím? Tak to bylo vždy, že někde se lidem vedlo líp,

jinde hůř. Nelze nést na hrbu všechnu tíhu světa. Lze ale nevyvážet naši představu o dobru na moderních zbraních, nekácet režimy, po kterých nevíme, co nastane, a především neblokovat obchod s chudými zeměmi diktováním různých kvót, norem a standardů a umožnit jim využít svou skoro jedinou jejich přednost: levnou práci. Co ale s tou půl miliardou sirot? Vezmeme si k nám jednu desetimiliótninu z nich? A kterou? Tu, která bude mít nejlepší mediální reklamu? Tím zlepšíme svět? Paní Šojdrová, nechcete si raději v tichosti vzít z kojeneckého ústavu jedno jediné dítě a udělat mu u sebe doma šťastné dětství?

Ladislav Jaki,
Stanovisko IVK ke dni 18. 9. 2018

Předplatné na rok 2018

**instit
VÁCLAVA
KLAUSE**

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 660 Kč.
Studentské předplatné 330 Kč.
Noví předplatitelé dostanou všechny publikace vydané v první polovině roku.

predplatne@institutvk.cz

Miroslav Ševčík obdržel výroční Cenu Institutu Václava Klause

Bývalý prezident Václav Klaus společně s výkonným ředitelem IVK Jiřím Weiglem předali ve středu dne 19. září 2018 za účasti členů dozorčí a správní rady IVK i dalších hostů Cenu Institutu Václava Klause pro rok 2018 českému ekonomovi doc. Miroslavu Ševčíkovi.

„Docent Ševčík za svoji kariéru vychoval tisíce nových ekonomů a odborníků, které dnes potkáváme na prestižních místech v celé naší ekonomice a společnosti a kteří se dobře prosazují i různě po světě,“ vyzdvihl přínos Miroslava Ševčíka exprezident a předseda správní rady Institutu – Václav Klaus.

„Je mi velkou ctí, že mohu patřit mezi nositele ceny, kterou uděluje Institut Václava Klause. Jsem nesmírně rád, že již téměř polovinu svého života žiji ve společnosti, která je alespoň relativně svobodná, a to díky nejvýznamnějšímu představiteli transformačního procesu, který Česká republika zahájila po roce 1989,“ reagoval na slova Václava Klause doc. Ševčík.

Zároveň dodal, že *„dnes už si pouze utopičtí snilkové, někteří neomarxisté a nezodpovědní ekonomičtí romantici myslí, že hospodářskou politiku lze dělat bez politiky,“* a konstatoval, že bývalého českého prezidenta Václava Klause, který těmto tendencím vždy dokázal odolávat a bojovat proti nim, považuje za nejlepšího ekonoma nejen posledního století, ale celé české a česko-německé historie.

Miroslav Ševčík je znám zejména díky svému dlouholetému působení na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze, ale i jako zakladatel Liberálního institutu, který byl na počátku obnovené české demokracie významným šířitelem hodnot liberální ekonomie, svobodného trhu a svobody podnikání.

Cena IVK, která je spojená se symbolickou finanční odměnou, je každoročně udělována českým i zahraničním osobnostem, a to zejména za dlouhodobý přínos k rozvoji společenských věd, za prosazování myšlenek svobody, volného trhu, tradičních hodnot a politické demokracie.

Petr Macinka, 19. 9. 2018

Miroslav Ševčík přebírá z rukou Václava Klause a Jiřího Weigla Cenu IVK za rok 2018.

ZÁPIS Z XV. ROZMLUV NA HANSPAULCE

I legální pracovní migrace je vážným a riskantním fenoménem naší současnosti

Migraci se Institut Václava Klause věnuje už dlouhou dobu. Počátkem září 2015 jsme vydali petici s názvem *Výzva občanů České republiky vládě a Parlamentu ČR*, kterou podepsalo téměř 100 000 občanů naší země. V prosinci 2015 byla v češtině vydána kniha Václava Klause a Jiřího Weigla *Stěhování národů*, která má v současnosti také osm zahraničních vydání.

Počátkem roku 2016 jsme vydali – v největším nákladu ze všech našich publikací za uplynulých 20 let – sborník s názvem *Masová imigrace – Záchrana, nebo zkáza Evropy?* V prosinci 2016 jsme vydali knihu našeho spolupracovníka Tomáše Břicháčka *Unie ve víru migrační krize*. V červnu 2017 jsme vydali speciální Newsletter Plus s názvem *Vystupme z Unie, dokud je čas*, který byl reakcí na rozhodnutí EU zahájit s Českou republikou řízení kvůli tzv. nerespektování přijímání migrantů na základě

Bruselem nadiktovaných kvót. To jsou publikace knižní, jinak jsme publikovali desítky či stovky článků a rozhovorů a přednesli na toto téma desítky projevů doma i v cizině. Organizovali jsme na toto téma i několik seminářů.

Opakovaně jsme říkali, že nám nevedí – jako panu Junckerovi nebo paní Merkelové – jen nelegální migrace, my považujeme za fatální evropský (a v tomto smyslu i český) problém masovou migraci do Evropy jako takovou.

Naše poslední Rozmluvy na Hanspaulce byly pootočením debaty jiným směrem. Byly reakcí na zcela nepodložené výroky některých našich politiků a žurnalistů,

že se nás migrace netýká, že je to pouze „virtuální problém“, který je k nám uměle vnášen. S tím zásadně nesouhlasíme. Opakovaně jsme říkali, že nám nevedí – jako panu Junckerovi nebo paní Merkelové – jen nelegální migrace, my považujeme za fatální evropský (a v tomto smyslu i český) problém masovou migraci do Evropy jako takovou.

Rozmluv se zúčastnilo 18 účastníků z různých oblastí našeho života – politiků celostátních i komunálních, akademiků, odborářů, vysokoškolských učitelů, bývalých velvyslanců, atd. Názory na diskutované téma sice nebyly identické, ale byly velmi blízké.

Vycházeli jsme – na rozdíl od mnoha obhájců či zlehčovatelů masové migrace – ze statistických dat, která řadu významných tendencí naznačují. Jsme jediná postkomunistická země – všechny další evropské

postkomunistické země mají v současnosti menší počet obyvatel než v okamžiku pádu komunismu, některé dokonce výrazně menší – která je předmětem a cílem masové (nebo možná přesněji kvantitativně rozsáhlé) migrace. Datová příloha, která byla předem rozdána všem účastníkům, je uvedena v příloze k tomuto zápisu (viz www.institutvk.cz, pozn. ed.).

Cizinci u nás dnes tvoří více než 5 % z celkového počtu obyvatel. Je proto třeba rezolutně odmítnout výtky, že jsme uzavřenou antiimigrační zemí.

Od roku 1990 se zvýšil počet cizinců 15krát, od roku 1993, tedy od vzniku ČR, 7krát a za posledních 10 let u nás vzrostl počet cizinců o 34% (mluvíme jen o legálních cizincích). Cizinci u nás dnes tvoří více než 5% z celkového počtu obyvatel, což je sice méně než v zemích jako je Švýcarsko, Rakousko, Belgie nebo Německo, ale je to téměř srovnatelné se zeměmi jako Nizozemsko a je to více než třeba ve Finsku. I ve Francii – přes všechny problémy mezinárodního srovnávání – je cizinců „jen“ méně než 7%. Je proto třeba rezolutně odmítnout výtky, že jsme uzavřenou antiimigrační zemí (máme samozřejmě velmi nestejně rozloženou podíly cizinců, například v Praze je to 15%). Legální cizinci tvoří téměř 10% všech zaměstnanců, počet studujících cizích státních příslušníků na českých vysokých školách je 14%. To nejsou malá čísla.

Velkou diskusi vyvolal názor, že se Česká republika z hlediska pracovní migrace dnes nachází ve stejné situaci jako země západní Evropy v 50. a 60. letech. Je to trochu zavádějící výrok. Možná je to podobné tím, že k nám právě teď přicházejí první vlny „pracovních“, resp. o práci, nikoli o sociální dávky usilujících migrantů. V tom je to se západní Evropou tehdy podobné, ale dnešní migrace probíhá ve zcela jiném ideovém klimatu. Tehdy neexistovala žádná doktrína multikulturalismu, která je povinnou, oficiální složkou dnešní evropské ideologie. Tehdy se za samozřejmý cíl považovala důsledná asimilace migrantů, což už dnes dávno cílem není.

V diskusi jsme rezolutně odmítali absolutistickou podporu „pracovní“ migrace, kterou dnes a denně vyjadřují dnešní české politické a intelektuální elity. Za prvé, vycházíme z přesvědčení (které je jistotou), že existuje úzká souvislost a spojitost všech druhů migrace. Není žádná čistě „pracovní“ migrace, resp. migrace za prací. Jeden typ migrace vyvolává druhou, jsou to indukované jevy.

Za druhé, nejsme přívrženci názoru, že si bohaté země mohou jako hrozinky z koláče vybírat „lepší“ migranty. To považujeme za nesmírnou aroganci bohatých zemí zá-

Václav Klaus společně s ředitelem IVK Jiřím Weiglem a programovou ředitelkou Divize Knihy Mladé fronty Romanou Jarolínovou pokřtili v pondělí 17. září 2018 v prostorách pražského Autoklubu novou knihu Aleše Valenty *Německo: mýtus a realita*.

padní Evropy. Toto „vysávání“ strašně oslabuje země, odkud se migruje.

Za třetí, je načase odmítnout módní koncept „nedostatku pracovních sil“. To je ekonomický protimluv. Slovo nedostatek (viz Kornaiův termín *shortage*) je z definice výrokem o netržní ekonomice, o ekonomice komunistického typu. Pružné ceny (jsou-li skutečně pružné) jakýkoliv nedostatek eliminují. U nás je dnes „pouze“ velmi nízká nezaměstnanost (nejnižší v Evropě) a díky nízké absolutní míře nezaměstnanosti existují na trhu práce dílčí nerovnováhy. Neříkejme jim nedostatek. Probíhající (neorganizované) vztlání mezd a (organizované) mzdové požadavky odborů velmi brzy – budou-li pokračovat – nezaměstnanost zvýší.

Od roku 1990 se zvýšil počet cizinců 15krát, od roku 1993, tedy od vzniku ČR, 7krát a za posledních 10 let u nás vzrostl počet cizinců o 34 %.

Tedy jen „telegraficky“ další významné teze Rozmluv:

- naše, relativně nízká úroveň mezd nás – paradoxně – brání před masovou migrací;
- i grafy v příloze ukazují, že ohledně počtu cizinců u nás dochází k téměř nepřetržitěmu nárůstu (mírně oslabenému v krizových letech ekonomiky) a že navíc i v tomto případě funguje známý ekonomický efekt západky (*ratchet effect*). Dynamika migrace je jednoznačná, návrat zpět neexistuje;
- migrace je byznys, a to nejen pro převaděče, ale i pro advokátní kanceláře a různé NGOs (neziskové organizace). Tím je stát oslabován zevnitř;

– stát bobtná a vytlačuje – svou uměle vytvářenou poptávkou po pracovních silách a svým vytváření absurdních, zcela neproduktivních pracovních míst – pracovní síly z produktivní sféry;

Ohledně počtu cizinců u nás dochází k téměř nepřetržitěmu nárůstu (mírně oslabenému v krizových letech ekonomiky) a navíc v tomto případě funguje známý ekonomický efekt západky (ratchet effect). Dynamika migrace je jednoznačná, návrat zpět neexistuje.

– bylo varováno před dynamikou migračního problému ve vazbě na generační strukturu migrantů;

– část migrantů přichází do naší země kvůli bezpečnosti, která je u nás vyšší nejen než v zemích třetího světa, ale i než v řadě oblastí Západu.

Bylo by možné dlouze pokračovat, ale na základě těchto Rozmluv se pokusíme vydat standardní sborník s řadou vážných příspěvků. Tam by se měly diskutovat i takové obecnější věci, jako je otázka otevřených hranic (a Schengenu), komplikovanost důsledků libertariánsky pojatého volného pohybu osob a pracovních sil, nesouhlas s výkladem české ekonomiky jako montovny (což je nesmyslná, politicky populistická teze odpůrců polistopadové éry), atd.

V každém případě je jasné, že problém migrace není jen soubojem s panem Junckerem a Merkelovou o kvóty migrantů.

Václav Klaus, 14. 9. 2018